

Vouk V.: A Rossi-féle horvát herbárium.

Rossi Lajos azok közé a botanikusok közé tartozik, akik csakis belső hajlamukat és rokonszenvüket követve lettek azzá. Rossi pályája a katonatiszti, mint ilyen a m. k. horvát honvédségnél szolgál. Fiatalkorában is természetkedvelő volt és a gimnázium elvégeztével a tudományos és a gyakorlati pályák között ingadozott. A horvátországi múzeumban gyakornok, a dél-szláv Akadémiának hivatalnoka, a nápolyi állattani állomás konzervátora volt, míg katonai szolgálata hazájába hívta. Hábártiszt lett, szívében természetbúvár maradt és szabad óráiban a növénytanmal foglalkozott. Igen sokat és szorgalmasan gyűjtött előbb hivatalos útjain, majd külön kutatóutakon, amelyeket saját költségén szabadságainak idején rendezett. Kutatásainak főtere Horvátország déli része és a tengerpart volt, főképpen a Plješivica és a Velebit-hegylánc. Ez a florisztikai kutató működés több mint 40 évig tartott, sőt még most is, mint nyugalmazott őrnagy, tiszteletreméltó öregségében sétaútjain Karlovac környékének flóráját tanulmányozza. Ezen idő alatt Rossi több florisztikai munkát publikált, amelyek révén a horvát flóra kutatójának hírnevét biztosította a maga részére. Fontosabb munkái:

„*U Šukarskoj dulibi*“. „Glasnik“ a horvát természettud. egyesület kiadványa 1911.

„*Floristička istraživanja po Jugoistočnoj Hrvatskoj*“ (Florisztikai kutatások délkeleti Horvátországban). „Glasnik“ 1915.

„*Beiträge zur Kenntnis der Pteridophyten Südkroatiens*“ (Magyar Botan. Lapok 1911).

„*Die Plješivica und der Verbindungszug mit Velebit*“. U. o. 1913.

Legnagyobb műve, amely a botanikus körök előtt is ismeretlen lehet, a horvát flóra gyűjteménye: a „*Herbarium croaticum Rossianum*“. Ez a herbárium 28.000 példány 240 csomagban, nagy fólióformátumban van gondosan preparálva és konzerválva. Minden faj pontosan van cédulázva „*Flora croatica ex herbario Ludovico Rossi*“ című névjelzőkkel, amely a termőhely és gyűjtés pontos adatait tartalmazza. A növények nagyrésznél revíziójában résztvett több kiváló botanikus (mint Degen, Zahn stb.). A herbárium Dél-Horvátország Kupától délre eső részének teljes flóráját tartalmazza, de van közöttük olyan növény is, amelyet Rossi Horvátország más vidékén, Zagreb, Samobor, Topuska, Varaždin stb. környékén gyűjtött. Az egész herbárium rendezett, hozzá Rossi katalógust is készített és további megőrzésre most a zágrábi kir. Ferenc József-tudományegyetem növénytani intézetébe került. Nemrégén ugyanis a horvát kormányzat a gyűjteményt a nevezett intézet részére megvásárolta. Ez a nagy gyűjtemény lesz az alapja az általános

„Herbarium Florae Croaticae”-nak, mert ebbe sorozzák be Schlosser, Vukotinović, Klinggräff, Hirc és mások gyűjteményeit.

(Ford. Szabó Z.)

(A növénytani szakosztály 1917. évi november hó 14-én tartott üléséből.)

Boros Á.: Újabb adatok Budapest környéke növényzetéhez.

Budapest közelebbi és távolabbi környékén botanizálva, 1916-ban több érdekes növényre akadtam, melyek közül a *Carex elongata*, a *Ranunculus repens* f. *villosus* és a *Verbascum grandicalix* (*V. austriacum* × *blattaria*) területünkről még nem voltak ismereteseek.

A gyűjtött anyag érdekesebbjeiből a Nemzeti Múzeumnak is juttattam példányokat; a *Carex elongata*-nak és a *Selaginella helvetica*-nak egyetlen példánya szintén ott van.

Őszinte köszönetemet fejezem ki Jávorka Sándor múzeumi őr úrnak lekötelező támogatásáért, valamint a Nemzeti Múzeum Növénytárának, hol dolgozatom készült, hogy herbáriumát és könyvtárát rendelkezésemre bocsátani szíves volt.

Gyűjtésem nevezetesebb eredményét a következő felsorolásban közlöm:

1. ***Ceterach officinarum* Willd.** Biztos termőhelye a máriaremetei Remete-hegy, ahol Borbáson kívül mások is gyűjtötték. Magam a *Flora Hungarica Exsiccata* részére is begyűjtöttem. Borbás a nagykovácsii sziklákról is említi (Bpest növ. 43. old.). Szépligetinek a Nemzeti Múzeumban levő herbáriumának egy példánya szerint a váci Naszálon is találták. Ezt az adatot magam is megerősíthetem, mivel a nyár folyamán két ízben is gyűjtöttem ezt a növényt ezen a helyen (aug. 31, szept. 10).

A közelebbi környékről ismeretes még a Bakonyból (Borbás, Balaton növ.) és Fehér megyéből. Bodajk mellől (Czakó. herbarium.)

2. ***Equisetum hyemale* L. f. *Moorei* (New.)**. Szedtem *Petasites hybridus* és *Anemone hepatica* társaságában a pomázi Kőhegy alatt, a Susnyar-patak mellékén (márc. 20). Eddig csak a Csepelszigetről volt ismeretes. (Soroksárral szemben gyűjtötte Jávorka, Csép és Tököl körül Simoai és Tauscher. Borbás a tőlalakat említi Szigetszentmiklósról és a tököli erdőből, azonban az ő adata is bizonyára a f. *Moorei*-re vonatkozik, amint azt Simonkai is a *Magy. Bot. Lapok* III. (1904.) 74. lapján megjegyzi.